

FİNANSED SPK LİSANSLAMA EĞİTİMLERİ

2023/2. DÖNEM KURUMLARDA VE SERMAYE PİYASASINDA VERGİLENDİRME GÜNCELLEME NOTU

EKLEME 2023/2

İstanbul Finans Merkezine İlişkin İstisnalar

1 Haziran 2022 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan kanun ile İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetler de düzenlenmektedir. Buna göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i (**2031 yılı sonuna kadar % 100**); kurumların, münhasıran transit ticaretten veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın %50'si kurum kazancından indirilmektedir.

Ayrıca, katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki işlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır. Bununla birlikte, İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı faaliyetlerine ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna tutulmaktadır.

Nakdi Sermaye Artışında Faiz İndirimi

Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere; Sermaye Şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'sinin, kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

*****Nakdi sermaye artışlarının yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanacaktır.**

Nakdi sermaye artışı üzerinden, indirimden yararlanan yıl için TCMB tarafından en son açıklanan ticari krediler faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın Cumhurbaşkanınca belirlenen orana isabet eden kısmı ilgili dönem kurum kazancından indirilebilecektir.

Kurum kazancından indirilebilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

Kurum Kazancından İndirilebilecek Tutar =

Nakdi Sermaye Artışı x Ticari Krediler Faiz Oranı
x İndirim Oranı x Süre

2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile genel indirim oranı **%50** olarak belirlenmiş olup durumlarına göre sermaye şirketleri bu orana aşağıdaki oranları eklemek suretiyle indirim uygulamasından yararlanabileceklerdir.

Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde indirim oranı, indirimden yararlanan yılın son günü itibarıyla, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK) nezdinde borsada işlem görebilir nitelikte pay olarak izlenen payların nominal tutarının ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermayeye oranı;

%50 ve daha az olan şirketler için 25 puan,

%50'nin üzerinde olan şirketler için ise 50 puan, ilave edilmek suretiyle uygulanacaktır

Sermaye Azaltımında Vergileme

Yapılan düzenlemeyle birlikte Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/B maddesiyle, **sermaye azaltımında**, sermayenin unsurlarına (nakit, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, vb) ve sermayenin unsurlarının sermayeye eklenmesinden sermaye azaltımı yapıldığı tarihe kadar geçen zamana bağlı olarak farklı şekillerde vergileme yapılması öngörülmektedir.

Yapılan düzenlemede, sermaye azaltımında vergilemenin; **sermaye unsurlarının sermayeye ilavesinden itibaren 5 yıl dolmadan veya 5 yıl sonra azaltmaya bağlı olarak iki farklı şekilde yapılması**öngörülmektedir.

(1) Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye **eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra** herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdî veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur. Söz konusu oranın tespitinde;

a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

b) Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdî sermayenin toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

(2) 5 yıldan önce sermaye azaltımı yapan kurumlarda ise azaltımın sırasıyla birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilir. Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(3) Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sermaye azaltımı suretiyle tespit olunan sermaye unsurlarından; birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bendi kapsamında olanlar sadece vergi kesintisine tabi tutulur. Kurumlar vergisine ve vergi kesintisine tabi sermaye unsurlarında, kesinti matrahı hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan tutar olup, bu tutar üzerinden Kanunun 15 inci ve 30 uncu maddeleri ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi hükmü kapsamında kesinti yapılır.

(5) Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre tespit edilir ancak bu tutarlar üzerinden dördüncü fıkra kapsamında vergi kesintisi yapılmaz.